

СВЕТОСЛАВ МИНКОВ
ЕДНА ВЪЗМОЖНА УТОПИЯ

chitanka.info

С помощта на новооткрития апарат *фантаскоп* човек можеше да вижда всичко, каквото пожелае, без да е надарен с някакво шесто чувство на ясновидец. Изобретател на фантаскопа беше холандският инженер Ван Трайден от Харлем — един нещастен щастливец, който спечели милиони флорини с патентуването на своето откритие в Европа и Америка и който в края на краищата се умопобърка, обсебен от нелепата мания, че въплъщаваше в себе си духа на свети Франциск.

Все пак, въпреки трагичния край на инженер Ван Трайден, фантаскопът си остана едно от най-гениалните постижения на човешкия ум. Думата „загадка“ се изхвърли от употреба, тъй като новото изобретение разкриваше неограничени възможности за разплитане на най-забулените тайни, дебнещи човека от всички страни. Нямаше вече мистериозни престъпления, нямаше неуловими любовни измени, нито неочаквани изненади от страна на оная коварна сила, наречена „съдба“. Във всяка къща имаше фантаскоп и всички хора бяха буквално обхванати от една неизлечима фантаскопна епидемия да надничат непрекъснато над съблазнителното прозорче на неизвестността.

Какво представляваше в същност фантаскопът?

Един съвсем прост апарат във форма на кубична кутия, наподобяваща донякъде миниатюрна панорама, с тая разлика само, че вместо картичка, на дъното на апарата се намираща огледална плочка. От двете страни на кутията излизаше по една нежна метална жица, споена на края със съвсем тънка магнитна пластинка. Човек закрепваше магнитните пластинки на слепите си очи посредством каучукови наушници — като радиослушалки, замисляше се съсредоточено няколко минути и след това се заглеждаше вторачено в голямата леща на окуляра. Тогава върху огледалната плоча изпъкваша с поразителна яснота картините и представите, извикани от неговата мисъл.

Така фантаскопът осъществяваше легендата за вълшебното огледало от „Хиляда и една нощ“.

* * *

Каква дълбока истина лежи в древната розенкрайцерска мъдрост: да не се дават бисери на свинете!

Да, човек злоупотребява винаги с всичко.

Лека-полека увлечението в играта с фантаскопа стигна дотам, че мнозина започнаха да се гаврят с някои интимни подробности от живота на своите познати и да наблюдават зрелища, които им бяха запретени не само от гледището на общоприетия морал, но и от чувството на добро възпитание. С други думи стените на къщите станаха изведнъж прозрачни като стъкло и всеки любопитен безделник можеше спокойно да съзерцава какво се върши в чуждите стаи.

Много естествено е, че при това положение на разюздано любопитство и на крайно опасен за чистотата на нравите шпионаж черквата трябваше да издигне глас на протест. След черквата възнегодуваха и неколцина видни политически мъже, които нямаха никакъв интерес да се знаеха излишни подробности из тяхната обществена дейност. Най-сетне една международна конвенция тури край на нравственото вълнение, като забрани под страх на строго наказание масовата фабрикация и безогледната употреба на фантаскопа. Допущаха се известни изключения само за научни, полицейски и още някои по-специални цели.

По тоя начин човечеството наметна бялата мантия на невинността и се усмихна лукаво.

* * *

Понеже писателите страдат открай време от липса на фантазия, моята скромна личност попадна безспорно в категорията на ония хора, които се нуждаеха от фантаскоп „за специални цели“, сиреч — в името на чистото изкуство.

И тъй, нека ми бъде позволено сега да разкажа какво видях веднъж в огледалната плочка на фантаскопа благодарение на едно съвсем случайно хрумване.

Беше горещ юлски следобед, а аз сяхах при спуснати завеси в стаята си, прозявах се и с пот на челото се мъчех да хвана в чудодейния апарат някаква интересна идея за художествена

експлоатация. По едно време, навярно от досада, през главата ми мина мисълта: как ли бих прекарал днешния ден след триста години?

— Наистина как ли бих прекарал днешния ден след триста години? — повторих на себе си аз и се загледах в лещата на окуляра.

Неочаквано огледалото на фантаскопа светна и пред очите ми се завъртя една безкрайна лента от странни картини.

Аз седях на терасата на големия хотел „Уникум“ и закусвах въглехидратни таблетки с каймак от небесна мана, когато до мен се приближи един непознат човек с четири чифта ръце и с висока цилиндрична глава, в средата на която имаше само едно око, а под окото — дълъг хобот вместо нос.

Непознатият ме поздрави, като дигна нагоре всичките си осем ръце, и рече на есперанто:

— Моето име е господин Лунч.

— Е? — отвърнах аз. — Какво обичате, господин Лунч?

— Не бихте ли желали да си вземете билет от лотарията, която безработните медиуми на Марс разиграват днес с благотворителна цел?

— Каква е главната печалба? — запитах аз с любопитство, като изгледах подозрително от главата до петите осморъкия субект.

— Три килограма телеплазма, напълно достатъчна да материализира за няколко секунди пред очите ви всеки дух, който пожелаете.

— Добре, дайте ми един билет.

Господин Лунч измъкна изпод широкото си сламено наметало едно дебело снопче с розови билети и ги поднесе насреща ми.

— Изберете си — каза весело той и дългият му хобот се изду в сърдечна усмивка.

Аз измъкнах от снопчето един билет, сгънах го внимателно и го скрих в джоба на жилетката си.

— Номерата на печелившите билети ще бъдат съобщени по северозападния микрофон в часа на обедното равенство!

При тия думи господин Лунч се наведе и натисна върху дясната си обувка лъскавото копче, с помощта на което разруши скрития в подметката си атом.

Чу се остро свистене и в същия миг човекът от Марс изчезна в необятната четириизмерима действителност.

* * *

Един аеробус ме носеше към къщата на моята годеница.
Върху синия лазур на небето пламтяха грамадни едри букви:

МИТИНГ!

МЕЖДУПЛАНЕТНО ПРОТЕСТНО СЪБРАНИЕ ПРОТИВ НОВИТЕ МИТНИЧЕСКИ ТАКСИ
ВЪРХУ ЛУКСОЗНИЯ ВЪЗДУХ ЗА ДИШАНЕ. ГОВОРИ ПРОФЕСОР ХИБИ ТИБИ, ПОЧЕТЕН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВСЕМИРНИЯ СЪЮЗ НА ПНЕВМАТИЦИТЕ.

НАЧАЛО: ТОЧНО СЛЕД 3 МИНУТИ.

МЯСТО: ГОЛЕМИЯТ СТАДИУМ НА САТУРН.

След няколко минути аз бях вече в стаята на моята скъпа Алфа.

— Кник! — извика тя и се хвърли на шията ми — Кник, днес ти ме обичаш по-малко от вчера!

— Алфа, престани да говориш глупости! — отвърнах аз, като я целунах по носа и се освободих леко от прегръдките ѝ.

— Но аз ще ти докажа, че днес ти ме обичаш с един градус по-малко от вчера! — рече непоправимата ми годеница. — Съгласен ли си да проверим?

— Съгласен съм. Дай силомера! — казах с досада аз и се отпуснах в дълбокото алуминиево кресло до хелиоскопния апарат за наблюдение на слънчевите изменения.

Алфа изтича до нощната си масичка, извади от чекмеджето червения силомер на любовта и се приближи отново до мен.

— Не дишай! — заповяда тя, като разкопча ризата ми и допря до сърцето ми хладната платинена елипса.

Стрелката на силомера отскочи, както винаги, на 100 — блажения градус на всеотдайната и неизменна обич.

— Виждаш ли! — избухнах аз. — Забранявам ти отсега нататък да ми досаждаш с твоята глупава мнителност! Иначе не отговарям за себе си, ако аз наистина престана да те обичам, и то само заради тоя идиотски апарат.

Алфа ме гледаше с помътени от нежност зеници. Погледът на тъмните ѝ очи ми говореше повече от всякакъв силомер.

— Прости ми — прошепна тя, като протегна татуираната си ръка и ме помилва по косата.

* * *

Моята квартира се намираше на шестстотин и осмия етаж: една просторна стъклена зала, пълна с всевъзможни апарати, които ѝ придаваха вид на някаква физико-химическа лаборатория.

Тъкмо бях отворил устата си и се готвех да пломбирам наядения си кътник, когато от дъното на стаята ми се обади един дрезгав глас:

— Па-па-па! — — — Радиостанция Марс! — — — Па-па-па! — — — Главната печалба от лотарията на безработните медиуми се пада на № 7777777! — — — Па-па-па! — — — Умолява се печелившият щастливец да съобщи адреса си с ултравиолетова депеша, за да му се изпрати печалбата от три килограма телеплазма! — — — Па-па-па! — — —

Аз бръкнах в джобчето на жилетката си и извадих оттам лотарийния билет.

Какво щастие: № 7777777!

* * *

— Кажи, Алфа, кой дух желаеш да материализираме сега?

— Разбира се, някой, който се е преселил отдавна във вечността — отвърна Алфа.

Сетне тя се замисли и лицето ѝ се озари за миг от радостна усмивка.

— Какво има? — попитах аз.

— Знаеш ли, Кник — извика моята годеница, — вчера слушах по септофона сказка за гениите на човечеството в миналото. Между много имена в сказката се спомена и името на някой си Томас Едисон, изобретател на електрически апарати. Не мислиш ли, че би било добре да извикаме него, за да ми поправи още сега лампата на леглото?

— Браво, Алфа! Ти винаги си имала чудесни идеи!

И аз грабнах от масата високия парафинен конус, пълен с телеплазма, сложих го в средата на стаята и отвъртях малкото му капаче.

После, съгласно наставлението, извиках три пъти:

— Томас Едисон, излез! Томас Едисон, излез! Томас Едисон, излез!

Из тесния отвор на парафинения конус бликна гъста синкава пара, която се разля във въздуха и се събра на облак. От облака бавно се оформи една човешка фигура в старинен костюм, с бръснато лице и с лула в устата.

— Какво обичате? — попита тихо геният на миналото.

— Извинете, господин Едисон. Бихме ли могли да се възползуваме от вашите несъмнени дарби за поправката на оная лампа, която виждате отсреща, над леглото?

— За такава дребна работа не трябваше да смущавате покоя на моето предстоящо прераждане! Тая поправка можеше да извърши всеки обикновен електротехник! — отвърна сърдито Едисон, като пристъпи към слюдената лампа и започна да я разглежда. — Каква е тая тройна жица? — добави той веднага, учуден от шнура на лампата. — Доколкото зная, електричеството бива два вида: положително и отрицателно.

— О, електричеството бива хиляди видове! — извиках с непоколебима увереност аз. — Специално в нашия случай ние имаме освен положително и отрицателно, и хроматично електричество.

— Що за глупости бърбрите? — озъби се древният учен, като ме изгледа подозрително.

— Да, хроматично — повторих аз. — Посредством тоя вид електричество лампата може да свети с различни цветове, без каквито и да било оцветени абажури. Ако не вярвате на думите ми, господин Едисон, разтворете който искате учебник по физика, за да се убедите.

Днес електрическата енергия минава през толкова метафори, че — —
—

— Тру-тру-тру! — — — Радиостанция Юпитер! — — —
Отделение за научни открития — — — Тру-тру-тру! — — —
Внимание! — — — Тукашната електролаборатория сполучи да добие
електричество в течно състояние, с помощта на което посетите семена
ще могат да дават плод за един ден! — — — Тру-тру-тру — — —

Без да каже нито дума, Томас Едисон се приближи до
парафинения конус, превърна се отново в синкава пара и изчезна тъй
бавно от очите ни, както се беше появил.

В късния вечерен здрач на стаята неговият скръбен образ се
стопа като малко пухкаво облаче.

Моето чудесно пътуване из действителността на далечното
бъдеще би продължило навярно дълго още в огледалото на фантаскопа,
ала уважаемият редактор на списанието, в което трябваше да се
напечата тая история, пропъди виденията от очите ми. Той се беше
вмъкнал незабелязано в стаята ми и съвсем безцеремонно бе откачил
от главата ми наушниците с магнитните пластинки.

Когато го погледнах учудено, той рече невъзмутимо:

— Вашият разказ не трябваше да бъде по-голям от седем
страници! Не забравяйте, че списанието съдържа и друг материал:
стихове, статии и отзиви за новоизлезли книги.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.